

IZJAVA O GLAVNIM ŠTETNIM UTJECAJIMA INVESTICIJSKIH ODLUKA NA ČIMBENIKE ODRŽIVOSTI SAVA OSIGURANJA D.D.

1. Sažetak

Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od dana 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivošću u sektoru finansijskih usluga (u nastavku: Uredba SFDR) sudionicima na finansijskom tržištu nalaže, osim javne objave politika povezanih s održivim upravljanjem te objave načina uključivanja rizika povezanih s održivošću u donošenje investicijskih odluka, također objavu odnosa društva prema glavnim štetnim utjecajima njenih investicijskih odluka na čimbenike održivosti (tzv. PAI izjava – eng. principal adverse impact statement).

Sava osiguranje d. d., s LEI kodom 48510000OGX4W2DFYV52, (u nastavku: društvo) smatra se sudionikom na finansijskom tržištu u skladu s člankom 2(1)(a) Uredbe SFDR, jer je riječ o osigurateljnom društvu koje nudi osigurateljni investicijski proizvod (investicijska životna osiguranja kod kojih ugovaratelji osiguranja preuzimaju investicijski rizik). Ova izjava odnosi se na glavne štetne utjecaje investicijskih odluka na čimbenike održivosti društva, uključujući podružnicu Hrvatska.

Iz članka 4(1) te 4(3) Uredbe SFDR proizlazi obveza društva da kao sudionik na finansijskom tržištu s prosječnim brojem zaposlenih većim od 500, na svojoj mrežnoj stranici objavi i zadrži izjavu o svojim politikama dužne pažnje u vezi s glavnim štetnim utjecajima investicijskih odluka na čimbenike održivosti te opis glavnih štetnih utjecaja na održivost, uključujući već usvojene i planirane mjere u vezi s time.

Izjava se odnosi na referentno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. Pokazatelji su izračunati na temelju prosjeka kvartalnih udjela investicija poduzeća u koja se ulagalo, u referentnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. i s obzirom na najnovije raspoložive informacije o glavnim štetnim utjecajima poduzeća u koja se ulagalo.

Osigurateljna grupa Sava, čije je društvo dio, usvojilo je Održivu investicijsku politiku koja postavlja održive smjernice za investicijske odluke kod upravljanja investicijama koje pokrivaju obveze imovinskih osiguranja, klasičnih životnih osiguranja i vlastitih resursa društva. Politika se oslanja na načela uključivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih aspekata u procesu investicijskih odluka i definira sektore koji nisu usklađeni smjernicama u vezi s održivošću i odgovornošću, u koja društva u grupi na ulazu te time ograničavaju štetne utjecaje investicijskih odluka. Društvo u upravljanju investicijskim portfeljem dosljedno poštuje i provodi politiku grupe na način da u dubinsku analizu novih izdavatelja uključuje vidike održivosti i prati cjelokupni investicijski portfelj s aspekta štetnog utjecaja na čimbenike održivosti.

Investicije u uzajamne fondove koji pokrivaju obveze životnih osiguranja kod kojih ugvarateli osiguranja preuzimaju investicijski rizik, nisu predmet Održive investicijske politike, s obzirom na to da društvo nema mogućnost utjecanja na investicijsku politiku uzajamnih fondova koje trenutno nudi u okviru investicijskih životnih osiguranja kod kojih ugvarateli osiguranja preuzimaju investicijski rizik.

Društvo u okviru finansijskog proizvoda investicijskih životnih osiguranja kod kojih ugovaratelji osiguranja preuzimaju investicijski rizik, ugovarateljima osiguranja pruža mogućnost odabira uzajamnih fondova kojima upravlja Sava Infond, d.o.o. (u nastavku Sava Infond). U društvu Sava Infond odlučeno je da se kod većine fondova koji su u trenutnoj ponudi glavni štetni utjecaji ne uzimaju u obzir kod investicijskih odluka. Iznimka je fond Infond Družbeno odgovorni, koji je dionički podfond razvijenih tržišta. Fond djeluje u skladu s člankom 8. Uredbe SFDR i uzima u obzir glavne štetne utjecaje na čimbenike održivosti. Ugovaratelji osiguranja su s time upoznati prije sklapanja životnog osiguranja kod kojeg preuzimaju investicijski rizik.

U nastavku su predstavljeni glavni štetni utjecaji na čimbenike održivosti.

Tablica 1: Sažetak glavnih štetnih utjecaja na čimbenike održivosti

Vrijedi za	Područje	KPI	Tablica	Br.
Pokazatelji koji se upotrebljavaju za investicije u poduzeća u koja se ulaže	Klimatski i drugi okolišni pokazatelji	Emisije stakleničkih plinova	1	1
		Ugљični otisak	1	2
		Intenzitet emisija stakleničkih plinova društava u koja se ulaže	1	3
		Izloženost poduzećima aktivnim u sektoru fosilnih goriva	1	4
		Udio potrošnje i proizvodnje energije iz neobnovljivih izvora	1	5
		Intenzitet potrošnje energije po klimatskom sektoru s velikim utjecajem	1	6
		Djelatnosti s nepovoljnim utjecajem na osjetljiva područja bioraznolikosti	1	7
		Ispuštanja u vodu	1	8
		Omjer između opasnog otpada i radioaktivnog otpada	1	9
		Kršenja načela globalnog dogovora UN (UN Global Compact) i smjernica Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) za međunarodna poduzeća	1	10
Pokazatelji za socijalna pitanja i pitanja u vezi sa zaposlenima, poštivanjem ljudskih prava i borbom protiv korupcije i mita		Nedostatak postupaka i mehanizama za usklađenost, kojima se prati usklađenost s načelima globalnog sporazuma UN-a i smjernicama OECD-a za međunarodna poduzeća	1	11
		Neprilagođena razlika u plaćama	1	12
		Zastupljenost spolova u odborima	1	13
		Izloženost spornom oružju (protupješačke mine, kazetno streljivo, kemijsko oružje i biološko oružje)	1	14
		Intenzitet emisije stakleničkih plinova	1	15
Pokazatelji koji se upotrebljavaju za investicije u državne i nadnacionalne subjekte	Okolišni			
	Socijalni	Države u koje se ulaže, a u kojima se krše socijalna prava	1	16
Pokazatelji koji se upotrebljavaju za investicije u nekretninska sredstva	Fosilna goriva	Izloženost fosilnim gorivima preko nekretninskih sredstava	1	17
		Energijska učinkovitost	Izloženost energetski neučinkovitim nekretninskim sredstvima	1
Dodatni pokazatelj koji se upotrebljava za investicije u poduzeća u koja se ulaže	Okolišni pokazatelj (emisije)	Investicije u poduzeća bez inicijativa za smanjenje emisija ugljika	2	4
	Pokazatelj za poštivanje ljudskih prava	Broj slučajeva ozbiljnih problema i incidenata u vezi s ljudskim pravima povezanim s poduzećima u koja se ulaže, na temelju ponderiranog projekta	3	14

2 Opis glavnih štetnih utjecaja investicijskih odluka na čimbenike održivosti

U nastavku su kvalitativno i kvantitativno predstavljeni PAI pokazatelji, kako ih određuje Prilog 1. Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2022/1288 od dana 6. 4. 2022. (u nastavku: Delegirana uredba SFDR).

Detaljniji opis metodologije mjerenja glavnih štetnih utjecaja nalazi se u Poglavlju 3.

Tabela 2: Pokazatelji koji se upotrebljavaju za investicije u poduzeća u koja se ulaže

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provđene i planirane mjere, postavljeni ciljevi za sljedeću godinu	
Emisije stakleničkih plinova	1. Emisije stakleničkih plinova	Opseg 1 emisija stakleničkih plinova	17.844	t CO ₂ e	23 %	Pokazatelj prikazuje emisije opsega 1 koje predstavljaju ukupne globalne neposredne emisije iz izvora koji su u vlasništvu ili pod nadzorom poduzeća u koja se ulaže. Izračun slijedi formulu 1 Priloga 1. Delegirane uredbe SFDR.	Provđene mjere Društvo slijedi Održivu investicijsku politiku Osigurateljne grupe Sava u procesu upravljanja investicijskim portfeljem i ispunjava obvezu praćenja i ograničavanja intenziteta stakleničkih plinova. Strateško usmjerenje smanjenja emisija temelji se na očekivanju da će i ostali gospodarski i društveni subjekti ispuniti obveze u vezi s ispunjavanjem Europskog zelenog plana i općenito ciljeva Pariškog sporazuma. Planirane mjere Društvo u 2022. godini nije imalo investicije iz sektora proizvodnje ugljena za grijanje čiji bi znatni dio prihoda premašivao 10 % ni investicije iz sektora proizvodnje nafte iz škriljevca. Društvo ni ubuduće neće neposredno ni posredno financirati takve sektore, čime slijedi cilj dekarbonizacije investicijskog portfela.
		Opseg 2 emisija stakleničkih plinova	2.477	t CO ₂ e	23 %	Pokazatelj prikazuje emisije opsega 2 koje predstavljaju posredne emisije stakleničkih plinova, a koje nastaju zbog potrošnje kupljene električne energije, grijanja, hlađenja ili pare poduzeća u koja se ulaže. Emisije opsega 2 mogu se mjeriti na dva različita načina: na temelju lokacije i/ili na temelju tržišta. Kad poduzeća učine dostupnim obje vrijednosti, u obzir se uzimaju vrijednosti na temelju lokacije. Kad poduzeće učini dostupnom samo jednu vrijednost, u obzir se uzima samo dana vrijednost. Izračun utjecaja slijedi formulu 1 Priloga 1. Delegirane uredbe SFDR.	
		Opseg 3 emisija stakleničkih plinova	236.528	t CO ₂ e	23 %	Pokazatelj prikazuje emisije opsega 3, koje nastaju kao posljedica djelatnosti poduzeća u koja se ulaže, ali proizlaze iz izvora koji nisu u vlasništvu ili pod nadzorom poduzeća. Dobivene informacije o štetnim utjecajima kombinacija su neposrednih podataka od poduzeća u koja se ulaže i procijenjenih podataka, kad poduzeće u koje se ulaže još nije otkrilo precizne vrijednosti. Izračun utjecaja slijedi formulu 1 Priloga 1. Delegirane uredbe SFDR.	Ciljevi za sljedeću godinu Društvo je usvojilo strategiju upravljanja investicijama do 2027. godine u kojoj je definiralo cilj smanjenja odn. Poboljšanja ugljičnog otiska investicija za 10 posto svake godine, ukoliko je to moguće ili smisleno. Društvo će ubuduće nastojati povećati udjel ESG investicija u cijelokupnom portfelju na barem 20 %, s primarnim ciljem dosezanja 25 % do kraja 2027. godine. Podaci u vezi s emisijama stakleničkih plinova u investicijskom portfelju poboljšavat će se u skladu s objavama subjekata na finansijskom i nefinansijskom tržištu.
		Emisije stakleničkih plinova ukupno	20.299	t CO ₂ e	23 %	Ukupne emisije stakleničkih plinova izračunate su kao svota emisija opsega 1 i opsega 2, sve dok se dosljednije i preciznije	

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provredne i planirane mјere, postavljeni ciljevi za sljedeću godinu
					ne izvijesti o emisijama opsega 3. Izračun utjecaja slijedi formulu 1 Priloga 1 Delegirane uredbe SFDR.	
2. Ugljični otisak	Ugljični otisak	22,49	t CO ₂ e / mil. EUR investicija	21 %	Pokazatelj prikazuje ukupne emisije stakleničkih plinova u odnosu na vrijednosti poduzeća u koja se ulaže. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarne vrijednosti ugljičnog otiska. Izračun utjecaja slijedi formulu 2 Priloga 1. Delegirane uredbe SFDR.	
3. Intenzitet emisija stakleničkih plinova poduzeća u koja se ulaže	Intenzitet emisija stakleničkih plinova poduzeća u koja se ulaže	71	t CO ₂ e / mil. EUR prihoda poduzeća	26 %	Pokazatelj prikazuje ukupne emisije stakleničkih plinova u odnosu na prihode poduzeća u koje se ulaže. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarne vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova poduzeća u koja se ulaže. Izračun utjecaja slijedi formulu 3 Priloga 1 Delegirane uredbe SFDR.	
4. Izloženost poduzećima aktivnim u sektoru fosilnih goriva	Udio investicija u poduzeća aktivna u sektoru fosilnih goriva	2,65	%	33 %	Pokazatelj se izračunava s obzirom na binarnu klasifikaciju (DA/NE), koja definira izloženost sektoru fosilnih goriva na temelju oblikovanih kriterija. Izračun utjecaja predstavlja omjer između svote trenutnih vrijednosti investicija poduzeća u sektoru fosilnih goriva i trenutne vrijednosti svih investicija.	
5. Udio potrošnje i proizvodnje energije iz neobnovljivih izvora	Udio potrošnje energije iz neobnovljivih izvora poduzeća u koja se ulaže, u usporedbi s obnovljivim izvorima energije, izražen kao postotak svih izvora energije	0,11	%	16 %	Pokazatelj prikazuje udio potrošnje energije iz neobnovljivih izvora poduzeća u koja se ulaže, izražen kao postotak svih izvora energije. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarne vrijednosti potrošnje energije poduzeća u koja se ulaže. Izračun predstavlja zbroj umnoška težine tekuće vrijednosti investicije u poduzeće u odnosu na tekuću vrijednost svih investicija i potrošnje energije iz neobnovljivih izvora poduzeća u odnosu na sve izvore energije.	

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provredene i planirane mјere, postavljeni ciljevi za sljedeću godinu	
	Udio proizvodnje energije iz neobnovljivih izvora poduzeća u koja se ulaže, u usporedbi s obnovljivim izvorima energije, izražen kao postotak svih izvora energije	0,01	%	1 %	Pokazatelj prikazuje udio proizvodnje energije iz neobnovljivih izvora poduzeća u koja se ulaže, izražen kao postotak svih izvora energije. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarne vrijednosti proizvodnje energije poduzeća u koja se ulaže. Izračun predstavlja zbroj umnoška težine trenutne vrijednosti investicije u poduzeće u odnosu na tekuću vrijednost svih investicija i proizvodnje energije iz neobnovljivih izvora poduzeća u odnosu na sve izvore energije.		
	6. Intenzitet potrošnje energije po klimatskom sektoru s velikim utjecajem	Potrošnja energije u GWh na milijun EUR prihoda poduzeća u koja se ulaže, po klimatskom sektoru s velikim utjecajem	0,0000	GWh / mil. EUR prihoda poduzeća	13 %	Pokazatelj prikazuje intenzitet potrošnje energije, koji je izračunat kao odnos između stvarne ukupne potrošnje energije poduzeća u koja se ulaže i njihovih prihoda. Izračun intenziteta potrošnje energije po klimatskom sektoru slijedi princip izračuna utjecaja pokazatelja 3.	
Bioraznolikost	7. Djelatnosti koje negativno utječu na osjetljiva područja bioraznolikosti	Udio investicija u poduzeća u koja se ulaže, koja se nalaze odnosno posluju na osjetljivim područjima bioraznolikosti ili u njihovoj blizini, a njihove aktivnosti štetno utječu na ta područja	0,00401	%	33 %	Pokazatelj posredno (proxy pokazatelj) odražava procijenjeni udio objekata poduzeća u koja se ulaže, koji bi mogli negativno utjecati na područje visoke bioraznolikosti. To znači da su poduzeća povezana sa sektorom koji ima visok utjecaj na prirodno okruženje ili se nalaze u ugroženim područjima ili njihovoj blizini (na udaljenosti do 5 km) s važnom bioraznolikošću. Izračun predstavlja odnos između zbroja tekuće vrijednosti investicija u poduzeća koja negativno utječu na osjetljiva područja bioraznolikosti i trenutne vrijednosti svih investicija.	Provredene i planirane mјere, ciljevi za sljedeću godinu Društvo je u 2022. prvi put dobilo podatke i izmjerilo glavni štetni utjecaj investicijskih odluka na bioraznolikost. Društvo trenutno nema postavljen cilj za smanjenje glavnih štetnih utjecaja investicijskih odluka na bioraznolikost, ali među strateškim ciljevima ima definirano povećanje ESG investicija i u investicijskom procesu u obzir uzima isključene sektore definirane u Održivoj investicijskoj politici, čime će posredno pozitivno utjecati na smanjenje negativnog utjecaja na osjetljiva područja bioraznolikosti.
Voda	8. Ispuštanja u vodu	Tone ispuštanja u vodu koje stvaraju poduzeća u koja se ulaže, na milijun EUR investicija, izraženo kao ponderirani prosjek	0,0000	t emisija / mil. EUR investicija	3 %	Pokazatelj prikazuje količinu ispuštenih tvari u vodu, kao što su neposredna ispuštanja dušikovih spojeva, fosfata, pesticida i drugoga. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarne vrijednosti ispuštanja u vodu poduzeća u koja se ulaže. Izračun utjecaja slijedi formulu predstavljenu pod pitanjem 6 Poglavlja 2 u dokumentu Zajedničkog odbora europskih nadzornih tijela. ¹	Provredene i planirane mјere, ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelj 7.

¹ Questions and answers (Q&A) on the SFDR Delegated Regulation (Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1288)

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provredene i planirane mјere, postavljeni ciljevi za sljedeću godinu	
Otpad	9. Odnos između opasnog otpada i radioaktivnog otpada	Tone opasnog otpada i radioaktivnog otpada koji stvaraju poduzeća u koja se ulaže, na milijun EUR investicija, izraženo kao ponderirani prosjek	0,000428	t otpada / mil. EUR investicija	12 %	<p>Pokazatelj prikazuje količinu opasnog otpada, kako je definiran u članku 3 Direktive 2008/98/ES Europskog parlamenta i Vijeća te količinu radioaktivnog otpada. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarne vrijednosti otpada poduzeća u koja se ulaže. Izračun utjecaja slijedi formulu predstavljenu pod pitanjem 6 Poglavlja 2 u dokumentu Zajedničkog odbora europskih nadzornih tijela.²</p>	Provredene i planirane mјere, ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelj 7.
Socijalna pitanja i pitanja u vezi sa zaposlenima	10. Kršenja načela globalnog sporazuma UN-a i smjernica Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) za međunarodna poduzeća	Udio investicija u poduzeća u koja se ulaže, koja su bila upletena u kršenja načela globalnog sporazuma UN-a ili smjernica OECD-a za međunarodna poduzeća	4,46	%	33 %	<p>Pokazatelj opisuje poduzeća koja su upletena u kršenja načela UNGC-a i smjernica OECD-a za multinacionalna poduzeća. To znači da se ta poduzeća suočavaju s važnim spornim pitanjima povezanim s bar jednim od 38 kriterija ESG-a u okviru procjene rizika od sporova ili stvaraju prihode od prodaje protupješačkih mina, kazetnih mina ili duhanskih proizvoda. Izračun utjecaja predstavlja omjer između zbroja trenutnih vrijednosti investicija u poduzeća koja su bila upletena u kršenja i trenutne vrijednosti svih investicija.</p>	Provredene mјere S obzirom na to da je Osigurateljna grupa Sava potpisnica globalnog sporazuma UN-a, koji naglašava odgovorne poslovne prakse na područjima ljudskih prava, radne snage, okoliša i korupcije, društvo u okviru investicijskog procesa provjerava eventualna kršenja i usklađenost s načelima UN-a te se zauzima za uključivanje tih načela u investicijskim procesima. Ujedno podupire smjernice Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) za međunarodna poduzeća. Planirane mјere Društvo će pokazateljem 10 pratiti udio investicija u poduzeća u koja ulaže, a koja su bila upletena u kršenja načela globalnog sporazuma UN-a ili smjernica OECD-a za međunarodna poduzeća. Društvo će nastaviti s dosljednim provođenjem brižljivih pregleda novih izdavatelja s tog aspekta i neće financirati izdavatelje koji su upleteni u kršenja navedenih načela. Ujedno će pratiti postojeći portfelj s navedenog aspekta. Ciljevi za sljedeću godinu Kad na raspolaganju budu detaljniji podaci u vezi s kršenjima i usklađenošću investicija s načelima UN-a, grupa će odrediti kriterije za isključivanje takvih investicija iz portfelja.

² Questions and answers (Q&A) on the SFDR Delegated Regulation (Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1288)

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provredene i planirane mјere, postavljeni ciljevi za sljedeću godinu
11. Nedostatak postupaka i mehanizama za usklađenost, kojima se prati usklađenost s načelima globalnog sporazuma UN-a i smjernicama OECD-a za međunarodna poduzeća	Udio investicija u poduzeća u koja se ulaže, bez politika za praćenje usklađenosti s načelima globalnog sporazuma UN-a ili smjernicama OECD-a za međunarodna poduzeća ili mehanizama za obradu pritužbi zbog kršenja načela globalnog sporazuma dogovora UN-a ili smjernica OECD-a za međunarodna poduzeća	0,06	%	22 %	Pokazatelj prikazuje postotak smjernica OECD-a i načela UNGC-a, za koje poduzeća nemaju postupke za praćenje usklađenosti. Pristup obrađuje i smjernice OECD-a i načela UNGC-a te slijedi poglavlja smjernica OECD-a jer ona obuhvaćaju širok skup tema, uključujući načela UNGC-a. Na taj način se procjenjuje imaju li poduzeća bar jednu politiku za praćenje tema povezanih sa svakim od poglavlja smjernica OECD-a (poglavlja 3 do 11, bez poglavlja 6). Potom je dan postotak poglavlja koje poduzeće nije uključilo. Rezultat 1 značio bi da poduzeća nisu uključila u obradu nijedno poglavlje i da poduzeća nemaju politike za praćenje usklađenosti, a rezultat 0 znači da su uključila sva poglavlja i da imaju uspostavljene sve potrebne politike za praćenje usklađenosti s načelima. Izračun utjecaja predstavlja omjer zbroja trenutnih vrijednosti investicija poduzeća bez politika i trenutne vrijednosti svih investicija.	Provredene i planirane mјere, ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelj 10.
12. Neprilagođena razlika u plaćama	Prosječna neprilagođena razlika u plaćama u poduzećima u koja se ulaže	0,02	Omjer	12 %	Ovaj pokazatelj mjeri prosječnu (eng. mean) neprilagođenu razliku u plaćama između spolova. Izračunava se kao postotak razlike između prosječne bruto satnice plaćenih muških zaposlenika i plaćenih ženskih zaposlenika u usporedbi s prosječnom bruto satnicom muških zaposlenika. Pokazatelj se priopćava samo ako organizacija objavi podatke na temelju navedene izračunate metode. Ovaj pokazatelj omogućuje prepoznavanje eventualnih nejednakosti u plaćama između spolova. Izračun utjecaja predstavlja ponderiranu svotu prosječne neprilagođene razlike u plaćama, pri čemu je ponder određen kao omjer između trenutne vrijednosti investicije i trenutne vrijednosti svih investicija.	Provredene i planirane mјere, ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelj 10.

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provredene i planirane mjere, postavljeni ciljevi za sljedeću godinu
13. Zastupljenost spolova u odborima	Prosječni omjer između žena i muškaraca u odborima poduzeća u koja se ulaže, izražen kao postotak svih članov odbora	0,09	Omjer	27 %	Pokazatelj prikazuje omjer između broja ženskih članova i ukupnog broja članova u najvišem tijelu upravljanja organizacije (Upravnom odboru). Kad stvarni podaci nisu dostupni ili ih nije moguće jednostavno procijeniti, koriste se zamjenski podaci (proxy podaci). Izračun utjecaja predstavlja ponderiranu svotu prosječnog omjera između žena i muškaraca u odborima poduzeća, pri čemu je ponder određen odnosom između trenutne vrijednosti investicije i trenutne vrijednosti svih investicija.	Provredene i planirane mjere, ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelj 10.
14. Izloženost spornom oružju (protupješačke mine, kazetno streljivo, kemijsko oružje i biološko oružje)	Udio investicija u poduzeća u koja se ulaže, koja se bave proizvodnjom ili prodajom spornog oružja	0,09	%	33 %	Pokazatelj je izračunat na temelju binarne klasifikacije (DA/NE), koja odražava procjenu upletenosti poduzeća u sporno oružje. Izračun utjecaja predstavlja omjer između svote trenutnih vrijednosti investicija poduzeća koja se bave proizvodnjom ili prodajom spornog oružja i trenutne vrijednosti svih investicija.	Provredene mjere Sektor spornih proizvođača oružja je na popisu isključenih sektora definiranih u Održivoj investicijskoj politici i odnosi se na neposrednu izloženost proizvođačima spornog oružja. Planirane mjere i ciljevi za sljedeću godinu Društvo će i dalje pratiti portfelj s tog aspekta i individualno procjenjivati potrebu za isključivanjem pojedinog izdavatelja iz investicijskog portfelja.

Tabela 3: Pokazatelji koji se upotrebljavaju za investicije u državne i nadnacionalne subjekte

Pokazatelj štetnih utjecaja na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost (2022)	Objašnjenje	Provедene i planirane mјере, ciljevi za sljedeću godinu	
Okolišni	15. Intenzitet emisija stakleničkih plinova	Intenzitet stakleničkih plinova država u koje se ulaze	92,45	t CO ₂ e / mil. EUR BDP-a	37 %	Pokazatelj prikazuje emisije stakleničkih plinova u odnosu na bruto domaći proizvod (BDP) države. Podaci koji se upotrebljavaju su stvarne vrijednosti emisija stakleničkih plinova. Izračun utjecaja slijedi formulu 4 Priloga 1. Delegirane uredbe SFDR.	Provедene i planirane mјере, ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelje 1–6.
Socijalni	16. Države u koje se ulaze i u kojima se krše socijalna prava	Broj država u koje se ulaze i u kojima su kršena socijalna prava (apsolutni broj i relativni broj podijeljen s brojem svih država u koje se ulaze), kako su navedena u međunarodnim ugovorima i konvencijama, načelima Ujedinjenih naroda i, gdje je relevantno, nacionalnom zakonodavstvu.	4,75 i 0,04	Apsolutni i relativni broj	37 %	Pokazatelj se izračunava na temelju binarne klasifikacije (DA/NE), koja odražava procjenu kršenja socijalnih prava. Izračun predstavlja apsolutni i relativni broj svih država u koje se ulaze i u kojima su kršena socijalna prava.	Provедene i planirane mјере, ciljevi za sljedeću godinu Društvo će ubuduće pratiti portfelj s tog aspekta i individualno procjenjivati potrebu za isključivanjem pojedinog izdavatelja iz investicijskog portfelja.

Tabela 4: Pokazatelji koji se upotrebljavaju za investicije u nekretninska sredstva

Štetni utjecaj na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost (2022)	Objašnjenje	Provđene i planirane mјере, ciljevi za sljedeću godinu
Fosilna goriva	17. Izloženost fosilnim gorivima preko nekretninskih sredstava	Udio investicija u nekretninska sredstva, uključenja u nabavu, pohranjivanje, transport ili proizvodnju fosilnih goriva	/	%	0 %	Za pokazatelj 17, koji se upotrebljava za investicije u nekretninska sredstva, društvo nije uspjelo dobiti podatke. Provđene mјere Društvo kod infrastrukturnih investicija, nekretninskih fondova i drugih alternativnih investicija u obzir uzima kriterije održivosti, jer je neispunjavanje smjernica ESG-a (u pravilu) eliminacijski kriterij kod odlučivanju o investicijama u fondove i neposredne projekte. Trenutno gotovo sve alternativne investicije u portfeljima društva, koji su u obliku alternativnih fondova, u obzir uzimaju bar jedan standard održivosti sektora (UN PRI – United Nations Principles of Responsible Investments, GRESB – Global ESG Benchmark for Real Estate, TCFD – Task Force on Climate-related Financial Disclosures) i u skladu s tim standardima također izvještavaju. Planirane mјere Društvo će kod investiranja u takve investicije i dalje poštovati kriterije održivosti. Ciljevi za sljedeću godinu Cilj društva je ubuduće pribaviti što više podataka o takvom utjecaju.
Energetska učinkovitos t	18. Izloženost energetski neučinkovitim nekretninskim fondovima	Udio investicija u energetski neučinkovita nekretninska sredstva	/	%	0%	Za pokazatelj 18, koji se upotrebljava za investicije u nekretninska sredstva, društvo nije uspjelo pribaviti podatke. Provđene i planirane mјере Društvo je stupilo u kontakt s upraviteljima nekretninskih sredstava, koji nisu dostavili svoje podatke u vezi s nekretninama koje su u njihovom upravljanju. Ciljevi za sljedeću godinu S obzirom na to da društvo za 2022. godinu nije uspjelo pribaviti podatke u vezi s navedenim pokazateljem, cilj je dobiti izvor podataka na temelju kojih bi moglo definirati ciljeve i aktivnosti u vezi s time.

Tabela 5: Dodatni pokazatelji koji se koriste za investicije u poduzeća u koja se ulaže

Štetni utjecaj na održivost	Kriterij	Utjecaj (2022)	Jedinica	Pokrivenost	Objašnjenje	Provjedene i planirane mјере, ciljevi za sljedeću godinu	
Okolišni utjecaji (Emisije)	4. Investicije u poduzeća bez inicijativa za smanjenje emisija ugljika	Udio investicija u poduzeća u koja se ulaže, a koja nemaju inicijative za smanjenje emisija ugljika namijenjenih usklađivanju s Pariškim sporazumom	14	%	23 %	<p>Pokazatelj je oblikovan s obzirom na procjenu ciljeva inicijativa poduzeća za smanjenje emisija. Procjena je oblikovana na temelju prognoze ukupnih emisija poduzeća u određenom vremenskom razdoblju, od tekuće godine do određene godine. Kod utvrđivanja pokazatelja primijenjen je konzervativni pristup, što znači da je kod nedostatnih podataka o inicijativama poduzeća ili kod nedostatnih ciljeva inicijativa za smanjivanje emisija ugljika inicijativa označena kao da tih inicijativa nema. Izračun utjecaja predstavlja odnos između zbroja trenutnih vrijednosti investicija poduzeća bez inicijativa za smanjivanje emisija ugljika i trenutne vrijednosti svih investicija.</p>	Provjedene i planirane mјere te ciljevi za sljedeću godinu Pogledajte pokazatelje od 1 – 6
Poštivanje ljudskih prava	14. Broj utvrđenih slučajeva ozbiljnih problema i incidenata u vezi s ljudskim pravima, povezanih s poduzećima u koja se ulaže, na temelju ponderiranog prosjeka	Broj slučajeva ozbiljnih problema i incidenata u vezi s ljudskim pravima, povezanih s poduzećima u koja se ulaže, na temelju ponderiranog prosjeka	0,0038	Broj	35 %	<p>Pokazatelj prikazuje broj slučajeva ozbiljnih problema i incidenata koji su identificirani na temelju procjene rizika spora. Pritom se u obzir uzimaju slučajevi s visokom ozbiljnošću, koji utječu na bar jedan postavljeni kriterij. Informacije o štetnim utjecajima predstavljaju stvarni broj slučajeva ozbiljnih problema i incidenata. Izračun utjecaja predstavlja ponderirani zbroj slučajeva ozbiljnih problema i incidenata, pri čemu je ponder određen omjerom između trenutne vrijednosti investicije i trenutne vrijednosti svih investicija.</p>	Provjedene i planirane mјere te ciljevi za sljedeću godinu Društvo je u 2022. prvi put dobilo podatke o broju primjera ozbiljnih problema i incidenata u vezi s ljudskim pravima za poduzeća u koja se ulaže.

3 Opis politika za utvrđivanje i prioritetno razvrstavanje glavnih štetnih utjecaja investicijskih odluka na čimbenike održivosti

3.1 Opće smjernice kod uključivanja aspekta održivosti u investicijski proces

Dana 22. 6. 2021. matično društvo Sava Re prvi put je usvojilo Održivu investicijsku politiku Osigurateljne grupe Sava ([Održivu investicijsku politiku](#)), s kojom se Uprava društva upoznala na sjednici dana 29. 6. 2021. Do kraja 2021. godine društvo je uključilo odredbe ove Politike u interne akte društva, koje određuju proces upravljanja investicijama. Politika definira pristup u vezi s okolišnim, društvenim i upravljačkim aspektima investicijskih odluka te definira eliminacijski popis sektora u koje društvo ne ulaze. Time društvo posredno utječe i ublažava glavne štetne utjecaje investicijskih odluka na čimbenike održivosti. Eliminacijski popis obuhvaća sektore kao što su proizvodnja oružja, duhana, energije iz ugljena, nafte iz škriljevca i sl. Društvo ujedno prati investicije u poduzeća koja krše vodeća načela UN-a i smjernice OECD-a za međunarodna poduzeća. Više informacija o eliminacijskom popisu nalazi se na [poveznici](#). U okviru aktivnog vlasništva, društvo prati neposredne investicije, i ako procijeni da na njih ima važan utjecaj, sudjeluje na skupštinama.

Ciljeve povezane s aspektom održivosti upravljanja investicijama društvo je definiralo u Strategiji održivog razvoja Sava osiguranja d.d., za razdoblje 2023.-27., koju je usvojila Uprava društva i vrijedi od 1. 1. 2023.

Društvo se zalaže za ulaganja u vrijednosne papire izdane za financiranje zelenih odn. ekoloških projekata (tzv. zelene obveznice, eng. *green bonds*) i u održive obveznice (eng. *sustainability bonds*), koje su namijenjene financiranju zelenih i socijalnih održivih ciljeva izdavatelja. Investicije u zelene i održive obveznice su na dan 31. 12. 2022. predstavljale 14,7 % investicijskog portfelja u upravljanju društвом, što ne uključuje investicije ugovaratelja osiguranja koji preuzimaju investicijski rizik – unit linked.

Udio ukupnih investicija društva kod kojih su poštovane ESG smjernice, na dan 31. 12. 2022. je iznosio 24,2 %. Među te investicije se osim ESG obveznica ubrajaju i uzajamni fondovi i ETF-i (bez unit-linked fondova), koji slijede načela ESG-a, a također i investicije u alternativne fondove (infrastrukturni, nekretninski fondovi i fondovi privatnog duga), koje jasno slijede načela ESG-a, na što je društvo obvezano također kao potpisnik načela Ujedinjenih naroda za odgovorne investicije s (UN PRI). Društvo povećavanjem udjela investicija kod kojih se slijede ESG smjernice posredno ograničava štetne utjecaje investicijskih odluka, zato će u budućnosti također biti aktivno kod takvih investicija. Zbirka podataka ESG-a postupno se dopunjava podacima koji su potrebni za precizniju procjenu glavnih štetnih utjecaja investicijskih odluka na čimbenike održivosti. Društvo posljedično postupno prilagođava također procese i politike vezane na održivost, te ih redovno ažurira i dopunjava.

Uprava društva prati provedbu Održive investicijske politike preko redovnih periodičnih pregleda usklađenosti i potvrdi Izjavu o glavnim štetnim utjecajima prije objava na mrežnoj stranici.

3.2 Izvori podataka

Nakon izvedenog brižljivog pregleda ponuđača podataka na tržištu, društvo je 2021. godine skloplilo ugovor o prikupljanju i korištenju podataka s priznatim i etabliranim ponuđačem podataka Moody's Analytics (u nastavku Moody's). Podaci navedenog ponuđača trenutno su jedini izvor društva za izračun glavnih štetnih utjecaja na čimbenike održivosti.

Moody's informacije prikuplja neposredno od poduzeća odn. procjenjuje ih za skup poduzeća koje prati, u slučaju da poduzeće još nije otkrilo precizne vrijednosti. Društvo pretpostavlja da su metodologije pribavljanja podataka i procesi procjenjivanja pokazatelja dobavljača društva koje provodi Moody's pouzdani i vjerodostojni.

Društvo inače redovito, s obzirom na stečena iskustva, analizira podatke, mjerena i izračune dobivene od Moody'sa, s ciljem da se utvrde eventualna odstupanja ulaznih podataka. U slučaju odstupanja se s ponuđačima podataka uspostavlja neposredan kontakt.

Za pokazatelje 17 i 18, koji se koriste za investicije u nekretninska sredstva, društvo Moody's ne raspolaže podacima. S obzirom na to da većinu tih investicija predstavljaju investicije u nekretninske fondove, društvo je samo pristupilo upraviteljima tih fondova kako bi pribavilo podatke za izračun navedenog pokazatelja, u čemu dosad nije bilo uspješno i te podatke za ovo izvješće nije moglo osigurati.

4.3 Metodologija mjerena glavnih štetnih utjecaja

Društvo je u 2022. godini počelo s prikupljanjem podataka i uspostavljanjem procesa za izračun pokazatelja štetnih utjecaja na čimbenike održivosti. Na temelju navedenoga je u prvoj polovici te godine prvi put izmjerila 18 pokazatelja štetnih utjecaja definiranih u tablici 1 Priloga 1 tzv. regulativnih tehničkih standarda SFDR Delegirane uredbe (EU) (2022/1288). Osim tih pokazatelja, društvo također mjeri dodatna dva pokazatelja – klimatski odn. okolišni pokazatelj iz tablice 2 i pokazatelj za socijalna pitanja iz tablice 3 istog priloga.

Pokazatelji su izračunati na temelju prosjeka kvartalnih udjela investicija poduzeća u koja se ulagalo, u referentnom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. i s obzirom na najnovije raspoložive informacije o glavnim štetnim utjecajima poduzeća u koje je društvo ulagalo.

Pridržavajući se zahtjeva regulative pokazatelj smo izračunali na način koji prikazuje vrijednost štetnih utjecaja u odnosu na sve investicije, kako pojašnjava dokument Zajedničkog odbora europskih nadzornih tijela.³ Za izračun utjecaja su stoga u nazivnik uključene sljedeće stavke iskaza financijskog položaja društva: financijske investicije, investicijske nekretnine, novčana sredstva te investicije u ovisna i pridružena društva. Odnose se na portfelje koji pokrivaju obveze imovinskih osiguranja, klasičnih životnih osiguranja, životnih osiguranja kod kojih ugavaratelji osiguranja preuzimaju investicijski rizik te vlastite izvore društva.

U brojaču pokazatelja u obzir su uzete vrste sredstava s obzirom na sadržaj pojedinog pokazatelja, i prikazane su u tablici 2. Društvo je kod investicija u uzajamne fondove, ETF-e te alternativne fondove (infrastrukturni, nekretninski i fondovi privatnog duga) izvelo pristup uvida (eng. »look through«), čime je osiguralo izračun utjecaja s obzirom na pojedine investicije u navedenim fondovima. Pristup uvida izведен je za prvu razinu investicija u fondu. Društvo nije izvelo pristup uvida za 1,5 % svih fondova jer informacije o dekompoziciji fondova na pojedine investicije nisu bile dostupne.

Izračun pokrivenosti daje informaciju o tome za koliki udio investicija su PAI podaci bili dostupni s obzirom na sve investicije investicijskog portfelja.

³ Questions and answers (Q&A) on the SFDR Delegated Regulation (Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1288)

Za svaki pokazatelj je osim izračunatog utjecaja dan također opis dosadašnjih aktivnosti na tom području, zajedno s planiranim mjerama i ciljevima iz pojedinog područja, ukoliko oni postoje. U budućnosti će se pokrivenost PAI podacima poboljšavati uz veće objave o održivosti subjekata na finansijskom i nefinansijskom tržištu. U skladu s time planirat će se daljnje aktivnosti, u smislu definiranja ograničenja ili smjernica kod donošenja investicijskih odluka koje su povezane s pokazateljima štetnih utjecaja.

4 Politika suradnje

Suradnja s poduzećima u koje društvo ulaze može povoljno utjecati na rezultate investiranja te također na društvo i okruženje. Društvo se zalaže za odgovornu suradnju s poduzećima i državama kako bi se zaštitili interesi njegovih stranaka te postignu ciljevi i smjernice iz njene Održive investicijske politike. Suradnja se provodi praćenjem poduzeća i država neformalnim raspravama ili formalnim putem, ostvarivanjem glasačkih prava.

Grupa je potpisnica načela Ujedinjenih naroda za odgovorne investicije (UN PRI) i globalnog sporazuma UN (UNG). Postupanje u skladu sa spomenutim načelima uključuje također mogućnost suradnje s drugim dioničarima kako bi se poduzeća i države potaknule na ostvarivanje tih načela.

Društvo nema utjecaja na investicijsku politiku društava za upravljanje sredstvima. S obzirom na navedeno, nema mogućnosti provođenja aktivnosti smanjenja glavnih štetnih utjecaja, u smislu suradnje s poduzećima.

5 Reference na međunarodne standarde

5.1 Načela odgovornog ulaganja, globalni sporazum UN-a, smjernice OECD-a za međunarodna poduzeća te vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima

Sava Re, d.d., je kao matično društvo Osigurateljne grupe Sava 2021. godine postalo potpisnikom načela odgovornog ulaganja (Principles for Responsible Investment) i načela globalnog dogovora UN (United Nations Global Compact) te podupire smjernice Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) za međunarodna poduzeća. Potpisivanjem globalnog sporazuma UN-a obvezalo se na poštivanje Opće deklaraciju UN-a o ljudskim pravima, radne standarde Međunarodne organizacije rada te vodeća načela UN za poslovanje i ludska prava. Prihvaćanjem ovih obveza, na razini Osigurateljske grupe Sava se stalno teži njihovu uključivanju u investicijske odluke, zato je grupa ta načela također uključila u Održivu investicijsku politiku grupe, koju slijedi i društvo u svom investicijskom procesu.

Pokazatelji 10 (kršenja načela globalnog dogovora UN i smjernica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) za međunarodna poduzeća), 11 (nedostatak postupaka i mehanizama za usklađenost, kojim se prati usklađenost s načelima globalnog sporazuma UN-a i smjernicama OECD-a za međunarodna poduzeća) i dodatni pokazatelj 14 (broj utvrđenih slučajeva ozbiljnih problema i incidenata u vezi s ljudskim pravima) ubuduće će omogućavati učinkovitije praćenje investicijskog portfelja u vezi s poštivanjem ljudskih prava, jer su neposredno povezani s nastojanjima grupe na danom području.

5.2 Pariški sporazum i Europski zeleni plan

Društvo se zalaže za ostvarivanje ciljeva Europskog zelenog plana i ciljeva Pariškog sporazuma. Društvo je u strategiji upravljanja investicijama 2023.-27. definirala cilj da se emisije stakleničkih plinova smanje za 55 % do 2030. godine. Realizacija navedenog cilja ovisi prije svega o poštivanju dogovora i sporazuma svih sudionika na finansijskom i nefinansijskom tržištu.

Nastojanja društva u vezi s klimatskim promjenama neposredno su povezana s pokazateljima glavnih štetnih utjecaja od 1 do 6, koji obuhvaćaju područje emisije stakleničkih plinova. Unatoč tome, trenutno se ne izvodi praćenje usklađenosti investicijskog portfelja s ciljevima Pariškog sporazuma i Europskog zelenog plana u vezi s emisijama stakleničkih plinova, jer raspolažemo s premalo resursa koji bi nam takvo praćenje omogućilo.

Društvo pomoću klimatskih scenarija usmjerenih na budućnost analizira potencijalne gubitke povezane s klimatskim rizicima, kao što su ekstremne vremenske prilike te prelazak na niskougljično gospodarstvo. Društvo je svjesno važnosti rizika klimatskih promjena za njegov dugoročni rad, zato su krajem 2022. godine, u procesu vlastite procjene rizika i solventnosti (ORSA 2023) takvi rizici obrađivani kvalitativno i kvantitativno. U procesu pripreme ORSA-e 2023 najprije su bili identificirani važni prijelazni rizici i fizički rizici u strateškom razdoblju. U ORSA-i 2023 prvi put smo dodatno uključili procjenu materijalnosti utjecaja rizika klimatskih promjena na investicijski portfelj odnosno osigurateljni portfelj. Procjena materijalnosti utjecaja rizika klimatskih promjena objavljena je u Izvješću o solventnosti i finansijskom položaju Sava osiguranja d.d. za 2022. godinu, u odjeljku C.6.3 Upravljanje rizicima, a rezultati dvaju kvantitativnih klimatskih scenarija opisani su u odjeljku C.1.1.3 Upravljanje rizicima odnosno C.2.3 Upravljanje rizicima. Izvješće je objavljeno na mrežnoj stranici društva.